

1. Однос са родитељима је на првом месту

- На првом месту контактирајте родитеље и договорите време када можете разговарати. Упознајте се са преференцијама ученика родитеља како би унапред припремили материјал који би одговарао том детету. Помоћи родитељима да се осећају саставним делом наставног процеса допринеће лакшем креирању задатака за ученике.
- Охрабрите родитеље да буду отворени ка новим технологијама. Како би учење заиста било ефикасно, неопходно је да постоје услови услови (телефон, таблет, рачунари, асистивна технологија)
- Разговарајте о емоцијама и охрабрите родитеље да вам се обавезно обрате у случају да наиђу на проблем/дилему у школским задацима како бисте заједно исти решили.
- Скрените родитељима пажњу како су ове околности јединствена прилика да узму учешће у образовном процесу своје деце.
- Обезбедите родитељима активно учешће у креирању ИОП исхода који су у потпуности прилагођени њиховим животним условима и навикама.

2. Помозите родитељима да креирају кућни кутак за учење и одговарајуће рутине

Асистирајте родитељима да физички креирају радни простор у складу са потребама ученика где ће се одвијати онлајн настава. Том приликом водите рачуна да поштујете средину и културолошке особине те породице, те у складу са тим пронађите најбоље место за учење. Наравно, није идеја да ова места изгледају као да их је дизајнирао тим естета већ да поседују следеће:

- нека буде специфично место, место где ће се одвијати школски рад који ће се временом претворити у рутину;
- место ослобођено од дистрактора попут телевизора, гласних чланова породице;
- да буде довољно пространо како би ученик имао места за рачунар и остале материјале;
- да има одговарајућу подлогу за евентуални чин писања и одговарајуће осветљење,
- да има прибор за писање (уколико се томе учи), место за одлагање материјала и место за задатке;
- пожељно је имати неку врсту табле на коју се могу качити радови (бела табла, плута или велики картон);
- неопходна индивидуализована помагала (уређаје, адаптере, слушалице, апликације за комуникацију, тајмер...);
- материјале за област сензомоторних активности надхват руке;

3. Усмеравање родитеља на ресурсе

- Разговарајте са родитељима које су већ ресурсе користили и који су се њима показали најкориснијим. У складу са окружењем понудите им опције за које знате, а није на одмет додатно се распитати о појединим новинама. Ресурси могу бити и у форми едукације за родитеље, па их у складу са тим и, наравно, њиховим интересовањима треба информисати.

У онлајн едуковању родитеља можете учествовати и ви:

- Креирањем кратких видео клипова садржаја за које процените да би им били од користи (нпр. у обради бројалице снимила сам видео клип како на леђима свог пса показујем покрете руком и прстима уз одговарајућ текст (наравно, ослањајући се на интересовања ученика, у овом случају пса; различита представљања инструкција важних за учење и сл.)
- Разговори видео позивима како би се савладале технике корак по корак,
- Креирањем кратких упутстава или power point презентација;
- Упутити на корисне линкове;
- Не потцењујте моћ кратких телефонских разговора такође који би допринели решавању проблема!

Родитељи могу имати потешкоћа не само везаних за садржај лекције при онлајн настави, већ и за многе друге ствари које су нама, специјаним едукаторима уобичајене, такорећи, подразумевају се, попут:

- Прилагођавања технологије,
- Разумевања окружења у коме радимо,
- Прављење кратких распореда активности и анализи урађених задатака,
- Прикупљање података везаних за реализацију ИОП-а,
- Употреба тајмера,
- Коришћење сензорног материјала и активности,
- Имплементација система понашања,
- Употреба различитих начина да подстакнете и охрабрите ученика.

4. Оснаживање родитеља у подстицању самосталности ученика

Примери из праксе:

- Да самостално хвата предмете на страни која му је тежа (да му родитељи не приближавају)
- Да самостално каже одговор на питање (а у могућности је), па нека буду и једноставни одговори типа да или не,
- да у сушини све што дете само може, да родитељ не ради уместо њега у онлајн окружењу.
- Да се одржи доследност у добијању одговора код детета (вербалног, у виду покрета, показивања слике и сл.), да родитељ не даје одговор пре времена.
- Развити са дететом у новом, онлајн окружењу систем комуникације својствен можда само вама, учесницима наставе и да се оснажује његова употреба (нпр: „Ако не знаш одговор, подигни руку/одмахни главом/ погледај доле/помери руку“...)

5. Оснажите контакт међу родитељима ваших ученика

Пандемија је у великој мери допринела да се ниво изолације (посебно код породица које су због односа према природи стања свог детета и културолошких одлика нашег поднебља већ у одређеном смислу изоловане, изопштене) повећа. Социјална конекција је важна не само за

дечје, већ и за ментално здравље родитеља. Укажите родитељима на то да учење на даљину по својој природи није лако и да и остали родитељи пролазе кроз то. Дакле, нису сами.

Неки ће имати већу потребу за другима, неки мању, што свакако треба поштовати.

Следе неки од примера:

- предложите родитељима да се прикључе раду неког удружења које им се чини блиским,
- предложите им комуникацију путем viber групе,
- усмерите их на коришћење одређених платформи (zoom, skype..) и организацију заједничких активности (играње занимљивих онлајн игара, заједничко гледање филма, серије, утакмице..),
- усмерите их на изворе у локалној заједници (неки можда и не знају да имају права на одређене ствари),
- некоме ће бити можда довољно да прати дешавања у оквиру facebook групе школе или ваше интерне, основане са циљем за који ви процените да је одговарајућ,
- у суштини, шта год вам падне на памет, а сматрате корисним за ову причу, покушајте!